

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/20/2014
Identifikačné číslo spisu:	6013200251
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6013200251.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa P. G., trvale bytom K., t.č. J., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Trenčín, so sídlom v Trenčíne, Hviezdoslavova č. 3, o preskúmanie rozhodnutia odporcu zo 17. januára 2013 sp. zn. 2N 753/2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2013 č. k. 28Sp/9/2013-24, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2013 č. k. 28Sp/9/2013-24 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom zo 17. decembra 2013 č. k. 28Sp/9/2013-24 podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu zo 17. januára 2013 sp. zn. 2N 753/2013, ktorým podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 327/2005 Z.z.“) nepriznal navrhovateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci na základe jeho žiadosti doručenej odporcovi 30. novembra 2012 o ustanovenie advokáta na zastupovanie v súdnom spore vedenom na Krajskom súde Trenčín pod sp. zn. 13S/124/2012.

Krajský súd zistil, že navrhovateľ žiadosťou doručenou odporcovi 31. novembra 2012 požiadal o poskytnutie právnej pomoci v rámci prebiehajúceho súdneho konania na Krajskom súde v Trenčíne spisovej značky 13S/124/2012, v ktorom vystupuje ako navrhovateľ. V návrhu navrhovateľ žiadal krajský súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Ilava zo 17. augusta 2012 č. 138953/4-2012, ktorým mu bol uložený disciplinárny trest - umiestnenie do uzavretého oddielu na dobu 10 dní. Odporca napadnutým rozhodnutím zo 17. januára 2013 sp. zn. 2N 753/2013 nevyhovel návrhu o poskytnutie právnej pomoci z dôvodu zrejmej bezúspešnosti v konaní.

Krajský súd v odôvodnení uviedol, že navrhovateľ svoje odvolanie proti rozhodnutiu odporcu

nekonkretizoval, uviedol len, že nesúhlasí so žiadnym argumentom uvedeným v jeho odôvodnení a neurobil tak ani na základe výzvu súdu, lebo len oznámil, že má za to, že tieto dôvody nezákonnosti už uviedol v odvolaní.

Krajský súd dospel k záveru, že nie je oprávnený dôvody nezákonnosti za navrhovateľa vyhľadávať, doplniť či konkretizovať, pretože samotný nesúhlas odvolateľa s odôvodnením rozhodnutia správneho orgánu nie je takým dôvodom, z ktorého by bolo možné dospieť k tomu, že rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade so zákonom. Z dôvodov uvedených v odvolaní nezistil jeho nezákonnosť.

Krajský súd súčasne uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť na účet krajského súdu súdny poplatok za podaný návrh v sume 35 Eur v zmysle § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov vo výške stanovenej Sadzobníkom súdnych poplatkov položky 10 písm. b) s odôvodnením, že navrhovateľ sa stal poplatníkom podľa uvedeného zákona.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Namietal, že krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, lebo rozhodnutie je neobhájiteľné a odporuje rozsudkom ESĽP. Má za to, že väzenský disciplinárny trest musí byť preskúmateľný súdom, inak dochádza k porušeniu článku 6 ods. 1 a násl. Dohovoru.

K odvolaniu navrhovateľa sa písomne vyjadril odporca, ktorý sa plne stotožnil s napadnutým rozhodnutím krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu z dôvodov a v rozsahu

uvedenom v odvolaní (§ 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Ustanovenie § 157 ods. 2 OSP upravuje obsahové náležitosti súdneho rozhodnutia. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia je procesným právom účastníka, pretože len dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia dáva účastníkovi možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti tomuto rozhodnutiu voči ktorému chce využiť možnosť podať opravný prostriedok.

Aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, i keď nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k jeho rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu, nestačí len odkaz na určité časti zákonov.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok poskytuje.

Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. centrum rozhodne o žiadosti do 30 dní od doručenia žiadosti, ktorá spĺňa náležitosti podľa odseku 1; túto lehotu nemožno predĺžiť. Proti rozhodnutiu, ktorým sa priznáva nárok na poskytnutie právnej pomoci, nie je možné podať opravný prostriedok. Ak centrum rozhodne, že nárok na poskytnutie právnej pomoci nepriznáva, možno v lehote 15 dní od doručenia

rozhodnutia podať prostredníctvom centra odvolanie na príslušný krajský súd, o čom centrum žiadateľa náležite poučí v odôvodnení rozhodnutia.

Účelom zákonodarcu právnou úpravou v zákone č. 327/2005 Z.z. bolo vytvoriť systém poskytovania právnej pomoci a zabezpečiť jej poskytovanie v rozsahu ustanovenom týmto zákonom fyzickým osobám, ktoré v dôsledku svojej materiálnej núdze nemôžu využívať právne služby na riadne uplatnenie a ochranu svojich práv, ako aj prispieť k predchádzaniu vzniku právnych sporov (§ 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Zo spisov vyplýva, že súd prvého stupňa mal posudzovať zákonnosť rozhodnutia odporcu zo 17. januára 2013 číslo 2N 753/2013, ktorým navrhovateľovi zamietol nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z.z. Rozhodol tak s poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. 6Sžo/53/2011), podľa ktorej rozhodnutia správneho orgánu o uložení disciplinárneho trestu pri výkone trestu odňatia slobody nemôže byť predmetom súdneho prieskumu podľa piatej časti O.s.p. Preto dospel k záveru, že vo veci, s ktorou sa žiadateľ na centrum obrátil, nebola z vyššie uvádzaných dôvodov vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím žiadateľ nesplnil jednu z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnú pomoc.

Navrhovateľ proti rozhodnutiu odporcu v zmysle § 10 ods. 5 tretia veta zákona č. 327/2005 Z.z. podal odvolanie. V odvolaní namietal, že nesúhlasí ani s jedným z dôvodov uvedených v rozhodnutí, pre ktoré mu nebola poskytnutá právna pomoc. Navrhovateľ reagoval na výzvu krajského súdu zo 7. marca 2003 č. k.28Sp/9/2013-10 podaním z 24. apríla 2013, v ktorej namietal, že krajský súd vo výzve neuviedol, aké údaje mal v odvolaní doplniť, pretože rozhodnutie odporcu napadol v celom rozsahu, lebo s ním nesúhlasil. Súčasne poukázal na svoje odvolania proti rozhodnutiam odporcu v iných právnych veciach vedených na Krajskom súde Banská Bystrica (28Sp/16/2012-19 a 24Sp/8/2013-25), v ktorých súd vyslovil, že nepriznaním právnej pomoci odporcom mu bolo odňaté právo na prístup k súdu. Žiadal preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa pokladal už odvolanie navrhovateľa za dostačujúce, ktoré bolo v súlade s ustanovením § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. Je však potrebné poznamenať, že uvedené ustanovenie neobsahuje žiadne náležitosti odvolania tak, ako je to upravené v § 205 ods. 1 O.s.p. To znamená, že ak odvolateľ prejavil vôľu, že s rozhodnutím odporcu nesúhlasí a podáva odvolanie, tak postupoval v súlade so zákonom č. 327/2005 Z.z., a na základe tohto odvolania mal súd rozhodnúť.

Pretože krajský súd pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutia odporkyne dôsledne nerešpektoval zásady obsahujúce požiadavku na spravodlivý súdny proces, odvolací súd nedostatky v procesnom postupe súdu prvého stupňa považoval za natolko závažné, že rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ a ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní krajský súd po predložení súdneho spisu 13S/124/2012 z Krajského súdu Trenčín prejedná vec znova a v nadväznosti naň vo veci rozhodne s náležitým odôvodnením.

Najvyšší súd Slovenskej republiky súčasne považuje za potrebné dodať, že napriek apelačnému opravnému systému, ktorý sa v správnom súdnictve v Slovenskej republike v zmysle príslušnej právnej úpravy uplatňuje, primárne preskúmava zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu krajský súd ako súd prvého stupňa. Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho je preskúmať vecnú správnosť prvostupňových rozhodnutí a nie nahrádzať prieskumnú činnosť súdu prvého stupňa vrátane odôvodňovania rozhodnutia.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa znovu rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 250k

ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 3 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.